

VÝVIN REČI

Vývinové tabuľky

Predchádzame poruchám reči a učenia

Komunikačné schopnosti sa vyvíjajú postupne a každé dieťa prechádza rečovým vývinom svojím tempom. Nasledujúce tabuľky zobrazujú vek, v ktorom väčšina slovensky hovoriacich detí dosiahne vývinové medzníky. Ak dieťa nedosiahne jeden vývinový medzník v danom veku, neznamená to, že má problém. Ak však dieťa nedosahuje viacero schopností uvedených v tabuľke pre nižší vek, odporúčame logopedickú pomoc.

REČ (3- 3,5 roka)

Lexikálno- sémantická rovina

3 roky

- pomenuje bežné veci na obrázku
- ukáže obrázok veci podľa použitia
- ukáže na obrázku činnosť
- chápe pojmy „já“, „moje“
- správne používa slová „áno“, „nie“
- odpovie na otázky „Čo robíš?“ „Kde?“
- má záujem o obrázkové knižky

3-3,5 roka

- ukáže obrázok podľa podstatného znaku
- kladie otázky „Prečo?“ „Kedy?“
- povie, čo je na obrázku
- reprodukuje jednoduchú riekanku

3,5 roka

- chápe jednoduché protiklady
- identifikuje veci podľa spoločných podstatných znakov

Morfologicko- syntaktická rovina

3 roky

- rozpráva vo vetách, k podstatným menám a slovesám postupne pridáva prídavné mená, zámena atď.
- rozlišuje medzi jednotným a množným číslom
- skloňuje
- tvorí prirad'ovacie súvetia

3,5 - 4 rok

- tvorí podrad'ovacie súvetia

Pragmatická rovina

3 roky

- uprednostňuje verbálnu komunikáciu, pomocou reči dosahuje cieľ

3-3,5 roka

- povie svoje meno, mená súrodencov, kamarátov

REČ (4 roky)

Lexikálno- sémantická rovina

4 roky

- zarad'uje rôzne obrázky pod nadradené pojmy
- ukáže obrázok podľa aktuálnej situácie
- vysvetlí na čo máme oči, knihy, autá a pod.
- počúva rozprávky, chápe dej
- spontánne rozpráva podľa obrázka
- doplní protiklady s názorom

Morfologicko- syntaktická rovina

4- 5 rokov

- používa minulý, prítomný a budúci čas
- používa všetky slovné druhy
- hovorí gramaticky správne

Pragmatická rovina

4 roky

- spontánne informuje o zážitkoch, pocitoch a prianiach
- druhému „predá“ krátky odkaz

REČ (5- 6 rokov)

Lexikálno- sémantická rovina

5 rokov

- definuje význam pojmov
- chápe jednoduché vtipy a hádanky
- zostaví dejovú postupnosť a ju opíše
- pomenuje, čo robí určitá profesia
- priradí, čo k sebe patrí a vysvetlí to

5- 6 rokov

- vie spamäti kratšie texty
- tvorí nadradené pojmy
- tvorí protiklady

5,5- 6 rokov

- tvorí slová podobného významu
- pozná a vymyslí slová rovnakého zvuku, ale rôzneho významu
- spozná a pomenuje nezmysel na obrázku
- správne posúdi pravdivosť, či nepravdivosť tvrdenia
- interpretuje rozprávky, príbehy bez obrázkového sprievodu
- chápe a v správnom poradí realizuje i pomerne dlhé a komplikovanejšie pokyny

Morfologicko- syntaktická rovina

5- 6 rokov

- spozná nesprávne utvorenú vetu
- do príbehu doplní slovo v správnom tvare

Pragmatická rovina

5- 6 rokov

- rečový prejav po obsahovej i formálnej stránke zodpovedá kritériám bežnej konverzácie
- aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s deťmi i dospelými
- dodržiava pravidlá konverzácie a spoločenského kontaktu
- dokáže sformulovať otázku, adekvátne odpovedať na otázku (samostatne a zmysluplne)
- zmysluplne vyjadrí myšlienku, nápad, mienku, popíše situáciu, udalosť, vyjadrí svoje pocity...
- povie svoje meno a priezvisko, mená rodičov, súrodencov, kamarátov, učiteľiek, svoju adresu